

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Факультет мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва,
дизайну та методики їх навчання

Кваліфікаційна робота
ДИЗАЙН-ПРОЄКТ СУЧАСНОЇ ВІЛЛИ НА УЗБЕРЕЖЖІ З
ЕЛЕМЕНТАМИ ЛАНДШАФТНОГО БЛАГОУСТРОЮ
Спеціальність 022.03 Дизайн (Дизайн середовища)
Освітня професійна програма «Дизайн середовища»

Здобувача першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
Грушко Вікторії Сергіївни

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:
Кандидат мистецтвознавства, доцент
Маркович Марія Йосипівна

РЕЦЕЗЕНТ: Начальник відділу
містобудування та архітектури
Шепетівської міської ради
Дорошук Руслан Ростиславович

Тернопіль 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ.....	
1.1 Типологічні особливості об'єкта дизайну.....	
1.2 Аналіз нормативних вимог до проектування об'єктів даної типології.....	
1.3 Основні функціонально-планувальні схеми та прийоми зонування об'єкта.....	
1.4 Вимоги до матеріалів та обладнання, декорування та освітлення.	
1.5 Аналіз аналогів дизайн-проектів об'єктів даної типології у різних країнах світу та в Україні.....	
РОЗДІЛ 2. КОНЦЕПЦІЯ ДИЗАЙНУ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ.....	
2.1 Загальна характеристика об'єкту проектування.....	
2.2 Вихідні дані та технічне завдання до проектування.....	
2.3 Опис концепції дизайн-проекту.....	
РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА.....	
3.1 Обмірний план.....	
3.2 План з розташуванням меблів.....	
3.3 План покриття підлоги.....	
3.4 Розрізи.....	
3.5 Розгортки.....	
3.6 Візуалізація об'єкту проектування.....	
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

АНОТАЦІЯ

Грушко В.С. Дизайн-проект сучасної вілли на узбережжі з елементами ландшафтного благоустрою. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «Бакалавр» зі спеціальності 022 Дизайн. ТНПУ ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2026.

У дипломній роботі здійснено аналіз сучасних тенденцій архітектурного та інтер'єрного дизайну, досліджено принципи планування житлових приміщень і організації зовнішніх територій. Особлива увага приділена елементам ландшафтного благоустрою: зонуванню ділянки, розташуванню зелених насаджень, зон відпочинку та малих архітектурних форм.

Розроблений проєкт включає концептуальне рішення архітектури будівлі, планувальні рішення інтер'єру, підбір матеріалів та кольорової гами, а також пропозиції щодо організації навколишнього середовища, що забезпечують естетичну цілісність та комфорт проживання.

Робота має практичну цінність для архітекторів, дизайнерів інтер'єру та ландшафту, а також може бути використана як приклад сучасного підходу до створення приватних житлових комплексів на узбережжі.

Ключові слова: сучасна вілла, дизайн інтер'єру, ландшафтний благоустрій, узбережжя, архітектурне проєктування.

ANNOTATION

Grushko V.S. Design project of a modern villa on the coast with elements of landscape improvement. Bachelor's qualification work in the specialty 022 Design. V. Hnatyuk Ternopil National Pedagogical University. Ternopil, 2026.

The diploma work presents an analysis of contemporary trends in architectural and interior design, and examines the principles of planning residential spaces and organizing outdoor areas. Special attention is given to elements of landscape improvement, including site zoning, placement of greenery, recreational areas, and small architectural forms.

The developed project includes a conceptual architectural solution, interior planning, selection of materials and color schemes, as well as proposals for organizing the surrounding environment, ensuring aesthetic integrity and comfortable living conditions.

The work has practical value for architects, interior and landscape designers, and can serve as an example of a modern approach to creating private residential complexes on the coast.

Keywords: modern villa, interior design, landscape improvement, coast, architectural design.

ВСТУП

Проектування сучасного приватного житла є одним із актуальних напрямів розвитку архітектури та дизайну, що поєднує естетичні, функціональні та інженерні аспекти формування житлового середовища. Особливого значення набуває створення об'єктів розташованих у складних природних умовах, зокрема на узбережжі зі значним рельєфом, де архітектурні рішення повинні не лише забезпечувати комфорт проживання, а й органічно інтегруватися у природний ландшафт. Сучасні тенденції передбачають використання панорамного скління, відкритих просторів, терас, а також активне залучення ландшафтного благоустрою як невід'ємної складової проєкту.

Актуальність теми зумовлена зростаючим попитом на індивідуальне житло з високим рівнем комфорту та виразною архітектурною ідеєю з поєднанням природнього оточення. Особливо це стосується споруд в прибережній зоні, де важливим є врахування рельєфу, кліматичних умов, орієнтацію будівлі та її взаємодію з ландшафтом. Попри наявність досліджень у галузі житлової архітектури, питання комплексного підходу до формування житлового простору на складних ділянках потребує подальшого опрацювання.

Джерельна база:

- Державні будівельні норми України. Житлові будинки. Основні положення: ДБН В.2.2-15:2019. – [Чинний від 2019-12-01]. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 40 с.
- Державні будівельні норми України. Планування та забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. – [Чинний від 2019-10-01]. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 184 с.
- Державні будівельні норми України. Основи і фундаменти споруд. Основні положення: ДБН В.2.1-10:2018. – [Чинний від 2019-01-01]. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 46 с.
- Державні будівельні норми України. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги: ДБН В.1.1-7:2016. – [Чинний від 2017-06-01]. – К.: Мінрегіон України, 2017. – 51 с.

- Державні будівельні норми України. Природне і штучне освітлення: ДБН В.2.5-28:2018. – [Чинний від 2019-03-01]. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 114 с.
- Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 № 213/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 24. – Стаття 189 (зі змінами та доповненнями щодо прибережних захисних смуг).
- Денісенко Т. С. Неокласика в сучасному дизайні інтер'єру: трансформація традиційних елементів / Т. С. Денісенко // Деміург: щоквартальний науково-теоретичний журнал з проблем дизайну та ергономіки. – К.: КНУКіМ, 2021. – Том 4. – № 2. – С. 154–165.
- Кріжановська О. В. Ландшафтна архітектура та геопластика на складних рельєфах: навчальний посібник / О. В. Кріжановська. – К.: НАОМА, 2020. – 188 с.
- Куцевич В. В. Архітектурно-планувальна організація сучасного житла малоповерхової забудови / В. В. Куцевич // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К.: КНУБА, 2019. – Вип. 53. – С. 89–97.
- Панова Альона. Особливості використання хмарних платформ 3D-моделювання у проєктній практиці дизайнера середовища / А. Панова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Х.: ХДАДМ, 2023. – № 1. – С. 45–52.
- Олійник О. П. Інтер'єр житлового простору: від класики до мінімалізму: монографія / О. П. Олійник. – Львів: Світ, 2022. – 212 с.
- Чернявський В. Г. Дизайн архітектурного середовища на прибережних територіях / В. Г. Чернявський // Архітектурний вісник КНУБА. – К.: КНУБА, 2021. – Вип. 22–23. – С. 112–120.

Метою є розробка дизайн-проєкту сучасної вілли на схилі біля моря з урахуванням принципів функціонального планування, естетичної виразності та цілісності просторового рішення.

Об'єктом дослідження є сучасна приватна вілла на крутому узбережжі.

Дослідження стосується рішень у сфері архітектурного проєктування, дизайну інтер'єру та ландшафтного благоустрою. До них належать такі елементи: об'ємно-просторове вирішення будівлі, з урахуванням врізання в схил, функціонально-планувальна організація внутрішніх приміщень, стилістика та колористика інтер'єру, використання панорамного скління, організація

терасного простору, а також зонування території, облаштування зони відпочинку, басейну, проїздної частини, пішохідних зв'язків та інтеграція природнього ландшафту.

Територіальні межі: земельна ділянка на узбережжі в м. Одеса.

Хронологічні межі: 2025 – 2026 рр.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання розробленого дизайн-проекту як основи для реального проектування та будівництва вілли на узбережжі. Запропоновані архітектурні, інтер'єрні та ландшафтні рішення можуть бути адаптовані до конкретних умов ділянки та природнього оточення у м. Одеса. Проект враховує сучасні вимоги до функціональності, комфорту та естетики, що робить його корисним для архітекторів, дизайнерів інтер'єру, ландшафтних дизайнерів, інвесторів та інших фахівців, які працюють у сфері приватного житлового будівництва.

Методи досліджень:

1. Аналіз літератури та нормативної бази.
2. Метод порівняння.
3. Метод моделювання.
4. Експертний метод.
5. Метод ескізного проектування.
6. Метод спостереження.
7. Техніко-економічний аналіз.
8. Графічні методи.

Структура дослідження: Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків та списку використаних джерел із 12 найменувань. Загальний обсяг текстової частини пояснювальної записки

становить 31 сторінок комп'ютерного тексту. Графічна частина проєкту представлена на 25 аркушах креслярського та ілюстративного матеріалу формату А3.

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ

1.1 Типологічні особливості об'єкта дизайну.

Об'єктом проєктування є індивідуальний житловий будинок преміум-сегмента — сучасна вілла каскадного типу з елементами ландшафтного благоустрою. Проєкт гармонійно поєднує функції комфортного приватного житла, рекреаційного простору та складного архітектурно-ландшафтного ансамблю.

Специфіка об'єкта базується на двох ключових факторах середовища:

- **Прибережне розташування:** Зумовлює акцент на видових характеристиках (панорамний огляд акваторії) та вимагає захисту від підвищеної вологості, солоних вітрів і надмірної сонячної інсоляції.
- **Складний рельєф із великим перепадом висот:** Ділянка проєктування характеризується активною топографією з перепадом вертикальних відміток від горизонталі 58.00 м у верхній точці схилу до відмітки 48.00 м біля підніжжя будівлі, що фіксує чистий перепад висоти в 10 метрів.

Така топографія визначає ландшафтний благоустрій як терасовано-серпантинну систему. Проєкт відмовляється від класичних прямих ліній на користь біоморфних, плавних ліній підпірних стін та прогулянкових доріжок. Вони візуально пом'якшують крутизну нахилу, запобігають ерозії ґрунту та утворюють панорамні маршрути навколо вілли з виходом до урізу води (відмітка 47.00 м).

За умовну відмітку **0.000** прийнято рівень чистої підлоги першого поверху, що відповідає абсолютній геодезичній відмітці **50.30 м**. Будівля ділить ділянку на верхнє плато (відмітки 51.40 – 55.00 м), де споруда частково врізається в товщу схилу, та нижню рекреаційну терасу (відмітка 49.00 м), орієнтовану на берегову лінію. Така посадка забезпечує природний захист північного фасаду за

рахунок масиву ґрунту та максимальне розкриття південного фасаду на акваторію.

Проектована структура включає 4 експлуатаційні рівні: **-1 поверх** (врізаний у схил господарсько-технічний блок), **1 поверх** (загальна зона open-space), **2 поверх** (приватна нічна зона) та **експлуатована покрівля-тераса**. Така типологія дозволяє мінімізувати земляні роботи, запобігає порушенню стабільності схилу та забезпечує кожному рівню прямий зв'язок із ландшафтом.

1.2. Аналіз нормативних вимог до проектування об'єктів даної типології.

Проект розробляється на основі чинної нормативно-правової та будівельної бази України. Враховуючи специфіку об'єкта (житло + крутий рельєф + прибережна зона), обов'язковим є дотримання вимог таких документів:

1. **ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки. Основні положення»:** Регламентує склад, площу та висоту приміщень, норми природного освітлення (інсоляції) житлових кімнат. Визначає правила проектування рівнів, зокрема підземних/цокольних (-1 поверх).
2. **ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»:** Встановлює межі водоохоронних зон та прибережних захисних смуг. Визначає відстані від урізу води до плями забудови, норми благоустрою рекреаційних територій.
3. **ДБН В.2.1-10:2018 «Основи і фундаменти споруд»:** Містить вимоги до інженерного захисту територій на крутих схилах. Регламентує розрахунок підпірних стін, анкерних кріплень та пальових фундаментів для запобігання зсувам ґрунту.
4. **ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»:** Визначає класи вогнестійкості конструкцій, вимоги до шляхів евакуації з кожного терасованого рівня та експлуатованої покрівлі.

5. ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення»: Регулює коефіцієнти природної освітленості для пановарного скління фасадів та норми штучного підсвічування відкритих терас і ландшафту в нічний час.

1.3. Основні функціонально-планувальні схеми та прийоми зонування об'єкта.

Планувальна структура вілли базується на принципі вертикального каскадного зонування. Функціональні зони розподілені по чотирьох рівнях відповідно до ступеня приватності, інженерної доцільності та зв'язку з ландшафтом ділянки:

1.3.1 Нижній цокольний рівень (-1 поверх)

Нижній рівень загальною площею **66,9 м²** з висотою стелі **h = 2,7 м** виступає інженерно-господарським та технічним ядро вілли. Три стіни приміщень (по осях В, Б та частково 2) є заглибленими в ґрунт і виконують роль залізобетонного підпірного контуру.

- **Гараж (площа 48,5 м²):** габаритами 6790x7240 мм в осях. Призначений для паркування двох автомобілів, зберігання рекреаційного інвентарю (аквабайки, сапборди) та обладнання. В'їзд воротами організовано по рельєфній дузі з західного боку (відмітки 49.80 – 49.90 м).
- **Пральна кімната (площа 6,6 м²):** господарське приміщення (2980x2500 мм), розташоване безпосередньо біля сходового маршу для швидкого логістичного зв'язку з житловими поверхами.
- **Котельня (площа 4,4 м²):** технічний блок (1980x2240 мм) у крайньому правому кутку будівлі. Тут консолідується основне інженерне обладнання (теплові насоси, системи очищення води).
- **Кладова кімната (площа 7,4 м²):** складське приміщення (2970x2500 мм) для сезонного зберігання ландшафтних меблів.

1.3.2 Перший поверх (основний житловий рівень)

Планувальне рішення розроблене за принципом вільного планування (*open-space*) із чітким виділенням вхідної, санітарної та репрезентативної зон. Загальна площа приміщень становить **86,6 м²** за висоти стелі **h = 2,7 м**.

- **Тамбур (площа 3,0 м²):** шлюзова вхідна зона габаритами 1290x2000 мм на відмітках 51.40 – 51.60 м. Вона захищає внутрішній простір від вітрових навантажень і межує зі сходовим маршем.
- **Зона кухні (площа 16,3 м²):** розташована в лівому крилі будівлі. Має лінійне планування робочої поверхні довжиною 2860 мм уздовж стіни, що межує із санвузлом. Робочий трикутник доповнений кухонним островом/обіднім столом (1700x850 мм).
- **Зона вітальні (площа 59,7 м²):** домінуючий комунікаційний та рекреаційний простір усього поверху (габарити в осях 11980x7240 мм). Зона поєднує лаунж-групу з великим кутовим диваном (3000x2000 мм), камінну зону, музичний куточок із роялем (1370x1480 мм) та транзитні шляхи. Вітальня повністю орієнтована на південний/морський фасад (ось А).
- **Гостьовий санвузол (площа 7,6 м²):** просторе сантехнічне приміщення габаритами 3420x2240 мм. Вміщує дві раковини (1680 мм), унітаз та габаритну кутову душову кабінку/ванну складної конфігурації (1410x1420 мм).
- **Вертикальні комунікації:** двомаршеві П-подібні сходи шириною прольоту 1860 мм та глибиною сходинок 250 мм, що забезпечують транзит між усіма рівнями.

1.3.3 Другий поверх (приватний житловий рівень)

Рівень виконує функцію виключно приватної (нічної) зони для членів родини. Загальна площа становить **86,6 м²** з висотою стелі **h = 2,7 м**.

Функціональне планування підпорядковане лінійній схемі, де всі житлові кімнати винесені до видового південного фасаду (ось А), а комунікаційний коридор та санвузли згруповані вздовж тильної стіни (ось В).

- **Комунікаційний коридор:** транзитна зона, яка сполучає П-подібні сходи з усіма автономними приміщеннями поверху.
- **Майстер-спальня (площа 17,5 м²):** головна житлова кімната для господарів, розташована в лівому крилі. Має власну інфраструктуру: ізольовану гардеробну кімнату (3,4 м²) та приватний санвузол (7,6 м²), оснащений окремо розташованою ванною круглої форми, двома раковинами та унітазом.
- **Дитяча кімната №1 (площа 16,3 м²):** житлова кімната прямокутної форми в осях 3540х4620 мм. Орієнтована на панорамне скління.
- **Дитяча кімната №2 (площа 16,3 м²):** дзеркальна за габаритами (3540х4620 мм) житлова кімната, розташована в правому крилі другого поверху.
- **Спільний санвузол (площа 4,4 м²):** санітарна зона загального користування для дитячих кімнат (в осях 1980х2230 мм), укомплектована душовою кабіною, раковиною та унітазом.

1.3.4 Експлуатована покрівля (дах-тераса)

Верхній ярус завершується плоскою покрівлею, яка обладнана під лаунж-зону (зона солярію, відкритий лаунж-бар з легкими меблями та інтегрованим озелененням). Вихід на покрівлю організовано через надбудову з односхилим дахом. Забезпечує панорамний огляд на 360 градусів.

1.3.5 Функціонально-планувальне зонування території (генплан)

- **Верхня північна рекреаційна зона (відмітки 54.00 – 58.00 м):** велика оглядова тераса з перголою та зоною відпочинку на вершині схилу за будинком.
- **Нижня південна аква-зона (відмітки 48.00 – 49.00 м):** розташована безпосередньо перед панорамним фасадом першого поверху. Центральним елементом є великий прямокутний плавальний басейн, інтегрований у нижню терасу на відмітці 49.00 м.
- **Прибережна транзитна зона (відмітки 47.00 – 48.00 м):** забезпечує прямий безбар'єрний вихід з території вілли до пляжної смуги через залізобетонний сходовий марш шириною 1240 мм із кроком сходинок 240x150 мм.

Прийоми зонування: Фізичне зонування здійснюється за рахунок перепаду висот рельєфу та підпірних стін. Візуальне зонування в інтер'єрі реалізується використанням несучих круглих колон для умовного розподілу транзитних шляхів, зміною текстур матеріалів та світловими сценаріями. Межа між інтер'єром та екстер'єром нівелюється завдяки суцільному склінню фасадів. Повний побутовий та технічний шум повністю ізолювано на -1 поверсі за рахунок монолітного перекриття.

1.4. Вимоги до матеріалів та обладнання, декорування та освітлення.

Художньо-естетична концепція інтер'єру першого поверху базується на принципах **неокласицизму (сучасної класики)**, що інтегрований у відкритий простір сучасної вілли, тоді як архітектурний вигляд та екстер'єр підпорядковані стилю сучасного мінімалізму.

- **Колористичне рішення:** Основою колірної палітри інтер'єру є монохромна світла гама. Домінуючий білий колір стін і стелі візуально розширює простір та компенсує висоту $h = 2,7$ м. Як колористичні акценти

використано пастельно-блакитні та бірюзові відтінки (текстиль подушок дивана, скляний кухонний фартух з нижнім підсвічуванням, декор).

- **Прийоми декорування інтер'єру:** Головними композиційними акцентами є дві круглі несучі колони, декоровані канелюрами та класичними капітелями, що маркують межу між кухонним блоком та зоною відпочинку. Традиційний камінний портал, оздоблений класичним рельєфним декором та пілястрами, формує затишну зону фокуса у вітальні. Площина стіни в зоні сходів декорована симетричною композицією з круглих декоративних тарілок. Великий кутовий диван із текстильною оббивкою світло-сірого кольору формує камінне зонування. Кухонний гарнітур виконаний у стилі мінімалізм — білі глянцеві глухі фасади без видимої фурнітури інтегровані в нішу.

- **Вимоги до оздоблювальних матеріалів:**

- *Інтер'єр:* Підлога першого поверху, коридори другого поверху та санвузли оздоблюються глянцевим широкоформатним керамогранітом із фактурою білого мармуру типу *Calacatta* з сірими прожилками. У спальних та дитячих кімнатах другого поверху застосовується паркетна або інженерна дошка з натурального дуба. Стіни покриваються матовою акриловою вологостійкою фарбою, в санвузлах — вологостійкий мікроцемент або натуральний камінь.

- *Екстер'єр та фасад:* Основним матеріалом стін є гладкий архітектурний бетон або світла гідрофобна штукатурка. Підпірні стіни ландшафту та цокольна частина виконуються з монолітного залізобетону з облицюванням диким каменем або із застосуванням гнучких габіонних конструкцій. На експлуатованій покрівлі та терасах використовуються безрамкові скляні балюстради (гартований триплекс). Для покриття серпантинних доріжок застосовуються протиковзні матеріали: колота гранітна бруківка, камінь-пісковик або палубна дошка з термодеревини.

- **Інженерне та сантехнічне обладнання:** Враховуючи суворий морський клімат та крутий рельєф, цокольна частина будинку виконується як залізобетонний кесон із потужною багатошаровою гідроізоляцією стін та зовнішньою дренажною системою відведення дощових вод. Опалення першого та другого поверхів реалізується через водяну теплу підлогу та вбудовані в підлогу конвектори вздовж панорамних вікон (ось А). Вентиляція — прихована припливно-витяжна система з функцією осушення повітря, інтегрована під стелею. У приватному санвузлі другого поверху ключовим дизайн-елементом є окремо розташована кругла ванна з підлоговим змішувачем.

- **Сценарії штучного освітлення:**

- *Інтер'єр:* Загальне освітлення реалізоване накладними круглими плафонами-таблеточками лаконічного дизайну. Симетрично з боків від каміна та біля сходів встановлено вертикальні циліндричні настінні бра (*up-down light*). Кухонна робоча зона має приховане лінійне LED-підсвічування. Для житлових кімнат другого поверху передбачено приховані світлові профілі, спрямовані споти над столами та LED-підсвітку шторних ніш.
- *Ландшафт:* Навігаційне підсвічування вздовж усього серпантину (вбудовані в покриття або низькі стовпчики-болларди зі спрямованим вниз світлом). Підпірні стіни підсвічуються лінійною LED-стрічкою IP68, що підкреслює пластику рельєфу в нічний час.

1.5. Аналіз аналогів дизайн-проектів даної типології у різних країнах світу та в Україні.

Для дослідження сучасних прийомів роботи з крутим прибережним рельєфом, каскадною структурою та експлуатованими покрівлями проаналізовано три світові та вітчизняні архітектурно-дизайнерські практики:

Світовий аналог: «Villa Escarpa» (Алгарве, Португалія) — арх. Маріо Мартінс

- **Концепція:** Сучасна мінімалістична вілла, розташована на крутому схилі з видом на океан. Будівля складається з горизонтального бетонного об'єму, що «левітує» над рельєфом, спираючись на прихований технічний цокольний рівень. На даху розташована відкрита тераса.
- **Плюси:** Ефектне візуальне полегшення архітектури на крутому рельєфі; суцільне панорамне скління житлових зон, подібне до об'єкта, що проєктується (ось А).
- **Мінуси:** Велика консольна частина вимагає надто складних та високовартісних розрахунків залізобетонних конструкцій.

2. Світовий аналог: «Casa del Acantilado» (Гранада, Іспанія) — арх. GilBartolome Architectural Design

- **Концепція:** Двоповерховий житловий будинок, повністю інтегрований у крутий схил (нахил 42 градуси) біля моря, з великим цокольным інженерним поверхом та експлуатованою покрівлею-терасою.
- **Плюси:** Ідеальне використання геопластики. Будинок заглиблений у скелю, що забезпечує природну терморегуляцію (влітку всередині зберігається постійна температура +19–20°C без активного використання систем кондиціонування).
- **Мінуси:** Обмежене природне освітлення у приміщеннях, які щільно притиснуті до внутрішньої сторони схилу (аналогічно техприміщенням 2, 3, 4 на нашому -1 поверсі).

3. Український аналог: Сучасна каскадна резиденція на схилах Дніпра (Київська обл.) — студія Yakusha Design

- **Концепція:** Багаторівнева приватна вілла в стилі живого українського мінімалізму (еко-мінімалізм). Нижній рівень повністю врізаний у пагорб та відведений під паркінг і техзони. Житлові поверхи мають паноморні вікна, а плоскі дахи перетворені на експлуатовані тераси.
- **Плюси:** Ефективне використання габіонів та підпірних стін як елементів ландшафтного благоустрою, що утримують крутий рельєф і одночасно слугують декоративним акцентом екстер'єру. Використання експлуатованих покрівель компенсує площу ділянки, яку «забрав» крутий рельєф.
- **Мінуси:** Висока вартість влаштування пальового фундаменту та складних інженерних дренажних систем через близькість води та специфіку схилових ґрунтів.

РОЗДІЛ 2

КОНЦЕПЦІЯ ДИЗАЙНУ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ

2.1. Загальна характеристика об'єкту проєктування.

Об'єктом проєктування є трирівневий індивідуальний житловий будинок (вілла) преміум-сегмента, розташований у прибережній смузі на крутому схилі рельєфу. Проєкт реалізує ідею комплексного створення житлового та ландшафтно-рекреаційного середовища для постійного проживання та відпочинку однієї родини.

Будівля має виражену каскадну архітектурну форму, зумовлену складними геодезичними умовами ділянки з перепадом висот у 10 метрів. Загальний архітектурний об'єм розділений на три експлуатаційні рівні та верхній відкритий ярус:

- **Рівень -1 (цокольний поверх, площа 66,9 м²):** господарсько-технічний блок, що утримує схил і вміщує гараж на два автомобілі (48,5 м²), пральню (6,6 м²), котельню (4,4 м²) та кладову (7,4 м²).
- **Рівень 1 (перший поверх, площа 86,6 м², h = 2,7 м):** репрезентативний загальнодоступний простір вільного планування (*open-space*), який об'єднує кухню (16,3 м²), простору вітальню з каміном та роялем (59,7 м²), вхідний тамбур (3,0 м²) та гостьовий санвузол (7,6 м²). Повністю орієнтований на південний панорамний фасад.
- **Рівень 2 (другий поверх, площа 86,6 м², h = 2,7 м):** приватна нічна зона, укомплектована майстер-спальнею (17,5 м²) з автономним гардеробом (3,4 м²) і санвузлом (7,6 м²), двома дзеркальними дитячими кімнатами (по 16,3 м²) та спільним санвузлом (4,4 м²).
- **Експлуатована покрівля-тераса:** верхня відкрита лаунж-платформа, призначена для аерації, солярію та огляду прибережної панорами на 360 градусів.

Зовнішнє середовище інтегроване в об'єкт за допомогою терасованого ландшафтного благоустрою з плавними радіусними підпірними стінами, серпантинними доріжками та відкритим прямокутним басейном на нижньому плато (відмітка 49.00 м).

2.2. Вихідні дані та технічне завдання до проєктування.

Дизайн-проєкт розроблявся на основі архітектурно-будівельних креслень, топографічної зйомки ділянки (перепад відміток 58.00–48.00 м) та детального завдання на проєктування, узгодженого із замовником.

Основні вимоги технічного завдання на дизайн-проєкт:

1. **Функціональне зонування:** Чітко розділити потоки на господарсько-утилітарні (цокольний рівень), громадсько-комунікативні (перший поверх) та індивідуально-приватні (другий поверх). Забезпечити зручний вертикальний зв'язок за допомогою єдиного сходового вузла.
2. **Стилістичне рішення:** Створити синтез архітектури та інтер'єру. Зовнішній об'єм будівлі підпорядкувати принципам сучасного мінімалізму, а внутрішній простір вирішити в стилі **неокласики (сучасної класики)**, забезпечивши відчуття розкоші, легкості та гармонії з морським пейзажем.
3. **Ергономічні вимоги:** Меблеве наповнення не повинно перевантажувати простір та блокувати транзитні шляхи. М'які меблі у вітальні розвернути до панорамного скління та каміна. Передбачити окреме композиційне місце для розміщення великого музичного інструмента (рояля).
4. **Світлотехнічні вимоги:** Максимально використати природне світло через панорамні фасади. Штучне освітлення запроєктувати за багаторівневим сценарієм (загальне, робоче, декоративне, нічне маркувальне).
5. **Технічне обладнання:** Інтегрувати сучасні кліматичні системи (тепла підлога, конвектори прихованого монтажу, спліт-системи кондиціонування) без порушення класичної естетики інтер'єру. Санвузли

укомплектувати преміальною інсталяційною сантехнікою та окремо розташованою круглою ванною.

6. **Вимоги до матеріалів:** Використовувати зносостійкі, екологічні та вологозахищені матеріали преміум-сегмента (широкоформатний мармурований керамограніт, матові фарби, гіпсовий ліпний декор, натуральне дерево).

2.3. Опис концепції дизайн-проєкту.

Авторська концепція проєкту базується на філософії «сучасної резиденції на воді», де стримана мінімалістична архітектурна оболонка зустрічається з витонченим та шляхетним інтер'єром у неокласичному стилі. Головна художня ідея полягає в розчиненні меж між внутрішнім житловим простором та безкрайнім морським горизонтом, що досягається за допомогою великих площин панорамного скління вздовж південного фасаду.

Об'ємно-просторова та композиційна концепція:

Центральним ядром проєкту виступає *open-space* першого поверху. Його художній образ будується на симетрії та тектонічності класичних елементів, інтегрованих у сучасний простір. Композиційними вісями та пластичними акцентами є дві круглі несучі колони, оздоблені вертикальними канелюрами та витонченими капітелями. Вони візуально підтримують стелю та делікатно маркують межу між технологічною білою кухнею та парадною лаунж-зоною вітальні.

Важливим смисловим та естетичним акцентом інтер'єру є зона традиційного каміна. Декоративний камінний портал, прикрашений рельєфними молдингами та пілястрами, створює відчуття родинного вогнища та стабільності. Візуальну протиріччя каміну складає музична зона в протилежному кутку, де домінуючу роль відіграє чорний глянцева рояль.

Кожна житлова кімната другого поверху (майстер-спальня, дитячі кімнати) концептуально продовжує тему світла та простору. Меблі мають лаконічні форми, вбудовані системи зберігання від підлоги до стелі зливаються зі стінами, а ліжка орієнтовані безпосередньо на краєвид узбережжя.

Колористична концепція та декор:

Колірна гама проєкту безпосередньо натхненна прибережним ландшафтом:

- Базовий колір: Кипільно-білий та світло-сірий матовий відтінки стін, стель і фасадів кухні. Вони слугують чистим полотном, що вловлює щонайменші зміни природного освітлення протягом дня.
- Текстурний акцент: Світлий глянцевиий керамограніт із фактурою білого мармуру Calacatta з благородними сірими прожилками, що покриває підлогу. Його дзеркальна поверхня підсилює гру світла та додає інтер'єру урочистості.
- Кольоровий акцент: Пастельно-блакитні та глибокі бірюзові відтінки морської хвилі. Вони локально інтегровані в текстиль м'яких меблів, скляний фартух робочої зони кухні та окремі елементи декору (вази, посуд).

Декоративне наповнення інтер'єру є стриманим та раціональним. Класичні стінові молдинги та фрезеровані дверні полотна створюють ритмічну сітку на стінах. Стіна в зоні сходового маршу прикрашена акцентною асиметричною галереєю з круглих декоративних тарілок, що пом'якшує сувору геометрію транзитної зони.

Світлова концепція:

Штучне освітлення є важливою частиною художнього задуму. Відмова від масивних центральних люстр на користь накладних лаконічних плафонів-таблеток дозволила зберегти чистоту стелі та візуальну висоту приміщень.

Атмосферне та художнє підсвічування реалізується через неокласичні циліндричні настінні бра (*up-down light*), розташовані симетрично біля каміна та на сходах. Приховане лінійне LED-підсвічування блакитного спектра вздовж кухонного фронту та нижніх ліній меблів підкреслює сучасну технологічність вілли та створює у вечірній час ефект легкості й «левітації» інтер'єрних елементів.

РОЗДІЛ 3

ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА

3.1. Обмірний план.

Первинною інженерною основою для розробки інтер'єрних рішень став детальний обмірний план, сформований на базі натурних та архітектурно-геодезичних фіксацій трирівневої структури резиденції. Проектні габарити зовнішнього тримального каркаса будівлі становлять 12240 мм на 8750 мм в крайніх координатних осях.

Графічна частина обмірного креслення чітко диференціює:

- товщину капітальних залізобетонних стін та перегородок;
- точне просторове розміщення опорних колон круглого перерізу, що проходять крізь вертикальні осі споруди;
- лінійні та висотні параметри віконних і дверних прорізів.

Висота внутрішнього простору від позначки чистового покриття до плити перекриття зафіксована на уніфікованій відмітці 2,7 м. Експлікація площ, розрахована для кожного ярусу автономно, фіксує 66,9 м² для підземно-цокольного рівня, інтегрованого у товщу схилу, та по 86,6 м² для надземних житлових поверхів. Це дозволило отримати точний вихідний баланс площ для подальших калькуляцій.

3.2. План з розташуванням меблів.

Проектна організація предметно-просторового середовища та розстановка меблевих груп підпорядковані законам ергономіки, антропометрії та канонам симетрії, притаманним сучасному неокласичному стилю. Меблеве наповнення розраховане з урахуванням безперешкодних комунікаційних зв'язків.

На **-1 поверсі** у межах гаражного боксу (48,5 м²) графічно визначено габарити паркувальних місць для двох автомобілів та зони для утилітарного зберігання. У пральній (6,6 м²) та котельній (4,4 м²) модульне обладнання згруповане вздовж стін для забезпечення нормативних проходів.

На **1 поверсі** в структурі *open-space* кухонна лінія довжиною 2860 мм утворює безперервну робочу зону. Обідній стіл (1700x850 мм) поєднаний в один блок із багатофункціональним островом. Композиційним ядром вітальні став

кутовий диванний модуль (3000x2000 мм), розгорнутий фронтальною частиною до каміна та панорами моря. В правому секторі виділено автономну зону під акустичний рояль (1370x1480 мм). Вхідна група до санвузла технічно прихована від поглядів з відпочинкової зони за допомогою кутового простінка.

На **2 поверсі** ліжка у батьківській спальні (17,5 м²) та дитячих кімнатах (по 16,3 м²) інтегровані узголів'ям до глухих міжкімнатних перегородок, що дозволило розкрити пряму видову вісь на акваторію з місць відпочинку. Всі системи зберігання одягу запроєктовані як приховані шафи-купе, вмонтовані в ніші стін.

3.3. План покриття підлоги.

Графічний документ деталізує контури та межі укладання підлогових матеріалів, напрямок їхнього розкрою, площі, а також технологічні вузли стикування різнорідних текстур.

У репрезентативному просторі першого поверху, передпокої, сходових холах та всіх санітарно-гігієнічних приміщеннях передбачено монолітне безшовне покриття з великоформатних плит глянцевого керамограніту (1200x1200 мм), що імітує текстуру елітного італійського мармуру *Calacatta* з характерним малюнком сірих вен. Дзеркальний ефект покриття працює на подвоєння світлового потоку та підкреслює неокласичну парадність інтер'єру.

Для приватних кімнат другого поверху (спальні та дитячі) обрано тактильно комфортне та екологічне покриття — багат шарову інженерну паркетну дошку-ялинку з масиву натурального дуба світло-коричневого тону.

На нульовому рівні (-1 поверх), зважаючи на специфіку експлуатації гаража та котельні, передбачена промислова наливна епоксидна підлога нейтрального сірого кольору, що має підвищену стійкість до механічних ударів та хімічних реагентів.

3.4. Розрізи.

Технічний розріз виконаний через поперечну розділену лінію А-Б, яка показана на плані першого поверху та простягається через сходову клітку та центральну лінію вітальні-студії. Це креслення розкриває складну тривимірну тектоніку будівлі та взаємозв'язок між усіма чотирма ярусами, включаючи вихід на плоску експлуатовану покрівлю.

На розрізі детально проставлено ланцюжки вертикальних розмірів:

- товщина міжповерхових монолітних плит перекриття;
- чиста висота житлових поверхів (2,7 м);
- висотне співвідношення між підлогою першого поверху та пониженим рівнем відкритого басейну (відмітка 49.00 м);
- рівень заглиблення залізобетонного контуру цокольного поверху в товщу схилу рельєфу, що демонструє інженерну інтеграцію споруди в пагорб.

3.5. Розгортки.

Графічні документи фіксують точну прив'язку елементів неокласичного декору, обладнання та меблів до осей і висотних відміток приміщень вілли від рівня підлоги (0.000) до стелі (2.700).

На аркуші **АР-15 (кухня-вітальня)** відображено:

- **Панорамний фасад (ось А):** вітражне скління з верхньою межею на відмітці 2.500, де симетрично розташовані акустичний рояль (висота 0.850) та обідній стіл (0.750).
- **Тильна стіна (ось В):** пристінна лінія кухні з бірюзовим скляним фартухом (висота 1.400), зона відпочинку з комодом (0.800), настінна інсталяція з тарілок (до відмітки 2.400) та ліпний камінний портал (висота 1.100).
- **Бічні площини:** вбудовані кухонні пенали (висота 2.500), міжкімнатні двері (2.200) та зона медіа-центру з низькою TV-тумбою (0.300).

На аркуші **АР-16 (батьківська спальня)** зафіксовано:

- **Видова стіна (ось А):** шторні ніші (до відмітки 2.500) та низька відпочинкова кушетка (0.500) біля панорамного вікна.
- **Зона відпочинку:** ліжко з фігурним м'яким узголів'ям (висота 1.200) на тлі лінійних молдингів, приховані двері гардеробної (2.200) та вихід до санвузла через двері (2.200) біля акцентної мармурової панелі (висота 2.200).
- **Торцева стіна:** велике художнє полотно (верхня межа 2.250) та туалетний столик (0.700) з настінним арковим дзеркалом (до відмітки 2.200).

Усі креслення доводять суворе підпорядкування елементів інтер'єру єдиній ергономічній сітці висот (**0.500, 0.800, 1.100/1.200, 2.200 та 2.500**), що забезпечує композиційну збалансованість та художню цілісність простору резиденції.

3.6. Візуалізація об'єкту проєктування.

Тривимірна фотореалістична комп'ютерна візуалізація проєкту виконана за допомогою хмарної платформи Homestyler. Рендери демонструють художньо-естетичне рішення інтер'єрів вілли, підбір меблевих груп та поведінку оздоблювальних матеріалів при денному та вечірньому світлі.

Графічний матеріал візуалізації представлений трьома комплексними демонстраційними аркушами:

- **Перший аркуш (зони кухні та їдальні):** ілюструє панорамну обідню групу зі стільцями та столом на тлі видового скління, музичну зону з роялем та кухонний гарнітур. Світло-блакитна оббивка стільців та фартух кухні працюють як колористичні акценти, що гармонують із морським пейзажем.
- **Другий аркуш (простір вітальні):** відображає зону відпочинку з великим кутовим диваном світло-сірого кольору, медіа-центр із TV-тумбою, камінну зону з ліпним порталом та загальний вигляд open-space з круглими неокласичними колонами. Глянцева мармурова підлога Calacatta віддзеркалює світло, візуально збільшуючи простір.
- **Третій аркуш (приватні кімнати 2-го поверху):** демонструє інтер'єр батьківської спальні з ліжком, що має високе фігурне м'яке узголів'я на тлі стінових молдингів, туалетний столик з арковим дзеркалом та дитячі житлові зони з робочими столами біля панорамних вікон.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У дипломній роботі успішно розроблено комплексний дизайн-проект сучасної трирівневої вілли на узбережжі з елементами ландшафтного благоустрою в умовах крутого рельєфу. На основі проведеного аналізу та проєктно-графічних рішень зроблено такі висновки:

1. **Інтеграція в ландшафт:** Екстремальний перепад висот рельєфу в 10 метрів (відмітки 58.00–48.00 м) успішно подолано за допомогою каскадної посадки будівлі та терасованого благоустрою. Створення біоморфних радіусних підпірних стін та серпантинних доріжок дозволило стабілізувати ґрунт, організувати безпечне пересування ділянкою та відкрити панорамні прогулянкові маршрути з прямим виходом до урізу води.
2. **Об'ємно-просторове рішення:** Проєктом раціонально розподілено функціональні зони по чотирьох рівнях будівлі за ступенем приватності. Врізаний у схил цокольний рівень (-1 поверх) повністю ізолював господарсько-технічні процеси. Перший поверх реалізував ідею безбар'єрного світлого *open-space* вітальні та кухні, а другий поверх забезпечив комфортний автономний відпочинок у приватних кімнатах, орієнтованих на море. Експлуатована покрівля завершила каскадний силует вілли як верхня оглядова платформа.
3. **Художньо-стильова концепція:** В інтер'єрах резиденції вдало втілено стиль неокласики (сучасної класики). Композиція простору побудована на симетрії та ритмі лінійних молдингів, камінного порталу й круглих колон із капітелями, що контрастують із лаконічними сучасними меблями та вбудованою технікою. Світла колористична гама з бірюзовими та блакитними акцентами гармонійно пов'язала інтер'єр із морським пейзажем за вікном.
4. **Матеріали та інженерна доцільність:** Підібрано високоякісні та зносостійкі матеріали, адаптовані до вологого прибережного клімату: великоформатний мармурований керамограніт *Calacatta*, натуральне дубове дерево, архітектурний бетон та скляні балюстради з триплексу. Опалення зон із панорамним склінням ефективно вирішено через систему теплої підлоги та внутрішньопідлогові конвектори.
5. **Результати проєктування:** Тривимірне моделювання та рендеринг у платформі Homestyler підтвердили високу ергономічність, естетичну збалансованість та художню якість спроектованого середовища.

Створений об'єкт повністю відповідає вимогам чинних будівельних норм (ДБН) України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державні будівельні норми України. Житлові будинки. Основні положення: ДБН В.2.2-15:2019. – [Чинний від 2019-12-01]. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 40 с.
2. Державні будівельні норми України. Планування та забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. – [Чинний від 2019-10-01]. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 184 с.
3. Державні будівельні норми України. Основи і фундаменти споруд. Основні положення: ДБН В.2.1-10:2018. – [Чинний від 2019-01-01]. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 46 с.
4. Державні будівельні норми України. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги: ДБН В.1.1-7:2016. – [Чинний від 2017-06-01]. – К.: Мінрегіон України, 2017. – 51 с.
5. Державні будівельні норми України. Природне і штучне освітлення: ДБН В.2.5-28:2018. – [Чинний від 2019-03-01]. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 114 с.
6. Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 № 213/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 24. – Стаття 189 (зі змінами та доповненнями щодо прибережних захисних смуг).
7. Денісенко Т. С. Неокласика в сучасному дизайні інтер'єру: трансформація традиційних елементів / Т. С. Денісенко // Деміург: щоквартальний науково-теоретичний журнал з проблем дизайну та ергономіки. – К.: КНУКіМ, 2021. – Том 4. – № 2. – С. 154–165.
8. Кріжановська О. В. Ландшафтна архітектура та геопластика на складних рельєфах: навчальний посібник / О. В. Кріжановська. – К.: НАОМА, 2020. – 188 с.
9. Куцевич В. В. Архітектурно-планувальна організація сучасного житла малоповерхової забудови / В. В. Куцевич // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К.: КНУБА, 2019. – Вип. 53. – С. 89–97.
10. Панова Альона. Особливості використання хмарних платформ 3D-моделювання у проєктній практиці дизайнера середовища / А. Панова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Х.: ХДАДМ, 2023. – № 1. – С. 45–52.
11. Олійник О. П. Інтер'єр житлового простору: від класики до мінімалізму: монографія / О. П. Олійник. – Львів: Світ, 2022. – 212 с.

12. Чернявський В. Г. Дизайн архітектурного середовища на прибережних територіях / В. Г. Чернявський // Архітектурний вісник КНУБА. – К.: КНУБА, 2021. – Вип. 22–23. – С. 112–120.